

Enligt sändlista

BILDANDE AV *Tvärmyrans naturreservat*

Objektnummer	2043227
Län	Västernorrland
Kommun	Sollefteå
Socken	Ramsele
Fastighet	Delar av Vimmarvattnet 1:23 och 1:25* *bildande av en gemensam reservatsfastighet pågår
Markägare	Staten genom Naturvårdsverket.
Förvaltare	Länsstyrelsen
Lägesbeskrivning	Vid Stor-Finnsjöns västra strand, 8 km väster om Stor-Finnforsens kraftverk
Mittpunkt	x: 547944,1 y: 7055218 (SWEREF 99)
Areal [hektar]	24,8
Prod skogsmark [ha]	19,2
Naturtyper [ha]	Barrsumpskog 9 Myr 4,8 Barrblandskog 4,1 Lövblandad barrskog 3,3 Ungskog 1,3 Tallskog 1,3 Sumpskogsimpediment 0,7 Granskog 0,2 Vatten 0,1

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) förklarar länsstyrelsen det område som utmärkts på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat.

För att uppnå och tillgodose syftet med naturreservatet förordnar länsstyrelsen i enlighet med 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § förordningen (1998:1252) om

områdesskydd enligt miljöbalken m.m., att de föreskrifter som framgår av detta beslut ska gälla beträffande naturreservatet.

Föreskrifterna enligt 7 kapitel 5 och 6 §§ miljöbalken gäller från den dag de vinner laga kraft. Föreskrifterna enligt 7 kapitel 30 § miljöbalken gäller från den dag de kungörs även om beslutet överklagas.

I enlighet med 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken mm fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan.

SYFTE

Området skyddas i syfte att bevara biologisk mångfald och en värdefull naturmiljö, närmare bestämt ett av länets mest artrika och värdefulla rikkärrsområden med tillhörande artrik kalkpåverkad sumpskog samt vattenmiljöer.

Syftet ska uppnås genom att myren, vattnet och skogen huvudsakligen ska få utvecklas fritt efter naturligt förekommande processer. För att gynna den speciella artrika och kalkgynnade floran, återställa hydrologin och bibehålla myrens hävdgynnade biologiska mångfald kan dock aktiva insatser såsom igenläggning av diken, slyröjning och slåtter på våtmarkerna samt viss luckhuggning i skogen ske.

Syftet är även att, inom ramen för ovanstående syfte, ge allmänheten möjlighet till friluftsliv.

RESERVATSFÖRESKRIFTER

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden.

Utöver vad som för övrigt gäller är det förbjudet att:

- 1 uppföra byggnad eller annan anläggning såsom antenn, mast, skjul, torn, brygga eller pir.
- 2 bedriva täkt, anordna upplag, borra, spränga, schakta, gräva, muddra, utfylla, tippa eller på annat sätt skada mark, bottnar, block, vatten eller våtmark.
- 3 dika, dikesrensa eller dämna.
- 4 anlägga luft- eller markledning, stängsel eller hägnad.
- 5 anlägga väg, stig eller spång.
- 6 avverka, fälla eller skada växande eller döda träd, upparbeta vindfällan eller utföra annan skogsvårdsåtgärd.
- 7 sprida kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, kalk eller gödselmedel.
- 8 inplantera djur, växter eller andra organismer.
- 9 uppföra jaktorn utan länsstyrelsens tillstånd.

- 10 framföra motordrivet fordon med undantag för framförande av snöskoter på snötäckt mark. Inte heller ska förbudet hindra uttransport av skjutna älgar, björnar och annat högvilt varvid risken för skador på mark och vegetation ska minimeras.
- 11 riva bäverdammar.
- 12 upplåta mark för militär övningsverksamhet

B. Föreskrifter om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt att tåla intrång enligt 7 kap 6 § miljöbalken.

Markägare och innehavare av särskild rätt förpliktigas tåla att följande åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med reservatet:

- 1 upphuggning och markering av reservatsgränsen.
- 2 uppsättning av informationstavlor.
- 3 igenläggningar av diken med därtill hörande avverkning av buskar och träd längs med dikeskanterna. Igenläggningarna ska ske enbart om omgivande markägares fastigheter ej riskerar att påverkas av förhöjda vattennivåer.
- 4 röjning av buskar och avverkning av träd inom tidigare hävdade våtmarker samt i mindre skogspartier i syfte att gynna floran.
- 5 slåtterhävd inom tidigare hävdade våtmarker.
- 6 undersökningar av mark, vatten, vegetation och djurliv.

C. Föreskrifter enligt 7 kap 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet samt om ordningen i övrigt inom reservatet.

Utöver vad som för övrigt gäller är det förbjudet att:

- 1 fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående och omkullfallna träd och buskar.
- 2 plocka, gräva upp eller på annat sätt ta bort kärlväxter, alger, mossor, lavar eller svampar, med undantag för plockning av matsvamp och bär.
- 3 genom grävning eller på annat sätt skada mark, block eller vattenmiljöer.
- 4 insamla eller föra bort insekter eller andra ryggradslösa djur.
- 5 klättra i boträd eller på annat sätt medvetet störa eller skada djurlivet.
- 6 framföra motordrivet fordon. Förbudet gäller inte snöskoter på snötäckt mark.
- 7 uppföra anläggning, såsom vindskydd, koja, bänk, spång, stängsel, ledning, mast eller torn.
- 8 sätta upp skylt, tavla, affisch eller göra inskrift.
- 9 genomföra tävlingar, lägerverksamhet eller andra större arrangemang utan länsstyrelsens tillstånd.

Tillstånd enligt föreskrift C9 kan innebära att undantag ges från flera föreskrifter. För verksamheten gäller att eventuell åverkan inte annat än alldeles obetydligt får påverka de värden som reservatet syftar till att bevara. Föreskrift C5 ska inte hindra ringmärkning av

fågel i enlighet med övrigt regelverk.

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för drift och underhåll av befintlig skogsbilväg. Träd som fallit eller hotar att falla över väg eller hus får kapas men ska lämnas i reservatet. Föreskrifterna ska heller inte utgöra hinder för manuell rivning av bäverdämmen som påverkar väg eller områden utanför reservatet. Observera att dylik rivning regleras i 29 § jaktförordningen (1987:905).

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för bedrivande av renskötsel, inklusive exempelvis snökoterkörning, i enlighet med bland annat rennäringslagen (1971:437) och terrängkörningsförordningen (1978:594).

Länsstyrelsen kan ge tillstånd för vetenskapliga undersökningar som innebär någon form av markering, fällfångst eller annan åverkan, under förutsättning att denna åverkan inte annat än alldeles obetydligt påverkar de värden som reservatet syftar till att bevara. Vetenskapliga undersökningar som inte innebär markering av provytor eller annan åverkan är tillåtna i reservatet. Vidare ska föreskrifterna inte hindra att i vetenskapligt syfte ta minsta möjliga mängd belägg för artbestämning av exempelvis svampar eller insekter. Observera dock att insamling av vissa arter även kan vara reglerad i artskyddsförordningen (2007:845).

I enlighet med 2 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., ansvarar länsstyrelsen för förvaltningen av reservatet. Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för förvaltaren, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att utföra de åtgärder som anges ovan under B och vars utförande beskrivs närmare i skötselplanen.

Föreskrifterna under C gäller även fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet när de inte nyttjar sin rätt att bruka fastigheten.

SKÄLEN FÖR BESLUT

Områdesbeskrivning

Tvärmyran är en smal och långsträckt myr som omges av sumpskogar och faller ut i Svedbergsviken i västra delen av Stor-Finnsjön. Berggrunden utgörs av revsundsgranit samt en mer kalciumrik, det vill säga mer basisk, variant av samma revsundsgranit. De lösa avlagringarna utgörs i huvudsak av kalkhaltig morän med ursprung från den jämtländska kambrosilurberggrunden.

Myren är ett delvis ängskärrartat, sluttande rikkärr beläget i en sänka mellan två talldominerade barrskogsbeklädda åsar. Denna sänka var säkerligen ett biflöde av isälven vid tiden för avsmältningen av inlandsisen. I västra delen av reservatet återfinns kalkpåverkad gransumpskog, bäckdråg, trädbevuxen myr, översilade soligena kärr, översilad fuktskog på djuptorv samt äldre granskog på frisk mark.

Myrens vegetation varierar från intermediär till extremrik. I det centrala partiet av myren finns också ett mindre källdråg med källpåverkad vegetation. Denna variation bidrar till myrens artrikedom och gör den till ett av de mest intressanta rikkärren i länet.

Tvärmyrans kärlväxtflora präglas av den kalkhaltiga moränen och revsundsgraniten och här

finns gott om orkidéer, exempelvis en ovanligt stor mängd blodnycklar. De återfinns rikligt ute på myren tillsammans med tvåblad, sumpnycklar, lappnycklar och brudsporre. Även den lilla grönblommiga orkidén grönkulla kan man finna om man har tur. I kanten mellan myren och sumpskogen växer guckusko.

Andra typiska arter för rikkärrsmiljöer och kalkrika marker som påträffats på och vid Tvärmyran är lappdunört, trådfräken och finbräken. I kärrzonen mot norra sidan av myren återfinns också taigastarr och skuggviol.

Två andra ovanliga men mer oansenliga arter är den kalkgynnade huvudstarren och den minimala dvärgtätörten som båda har en nordlig utbredning. Dvärgtätörten växer på myren medan huvudstarren återfinns längs myrkanterna.

Fjällskräp och fjällskära, två arter som i huvudsak återfinns närmare fjällvärlden, växer också i reservatet. Glansvide, en karaktärsart för kalkrika översilningskärr återfinns också i området. Den förekommer sällsynt i skogslandet nedom fjällkedjan.

Myrens ringa storlek och brist på stora öppna ytor gör den mindre intressant för myrfåglar som exempelvis olika vadare. Vid ett besök på Tvärmyran en försommardag kan man dock, om man har tur, höra videsparv (VU*).

Genom objektets södra del rinner en mindre bäck ut i Svedbergsviken och i områdets västra delar finns en handfull mindre skogsdiken som genomkorsar gransumpskogen. Här har bävern dämt upp mindre partier och skapat död ved längs bäcken. I sumpskogen har den ovanliga arommusseronen (NT*) påträffats. Den är knuten till fuktiga granskogar på kalkhaltig mark. På många av de gamla granarna kan man se de karakteristiska spåren efter tretåig hackspett (NT*).

Delar av sumpskogen är frodig tack vare översilningen av kalkrikt vatten i sluttningen. Här är vegetationen högörtsartad med exempelvis nordisk stormhatt, bergsslok, fjällskräp, kärrfräken, kärrfibbla och knagglestarr.

I reservatets centrala partier växer granskog på frisk mark. Här har ullticka påträffats på granlågor och lunglav finns på några enstaka aspar, båda NT*. Tallar påträffas företrädesvis i myrkanterna i områdets centrala delar samt i åsslutningen på södra sidan om Tvärmyran. Här är spåren efter forna tiders skogsbränder tydliga med brända stubbar och kol i marken.

Det finns ett par äldre diken i Tvärmyrans västra del samt några grunda skogsdiken i sumpskogen. Skogen visar spår efter äldre tiders huggningar, stubbar förekommer spritt i området. Sentida skogsbruk har dock inte förekommit i reservatet.

Så vitt känt finns inga kulturmiljölämningar noterade från området men myren och partierna runt bäcken har enligt gamla kartuppgifter nyttjats för slåtter liksom skogen har nyttjats för bete.

*) NT="nära hotad", VU="sårbar" enligt 2015 års rödlista.

Ärendets beredning

Området uppmärksammades redan 1976-77 då västra Ramseles natur inventerades på uppdrag av länsstyrelsen av Britt Marie Lindström och Per Simonsson. De fann Tvärmyran vara ett säreget artrikt rikkärr. I naturguiden Vägen ut i Ramseles natur från 1986 beskrivs Tvärmyran ingående som en intressant floralokal med bland annat flertalet orkidéer.

Området uppmärksammades vidare av Ingrid Berg och Heléne Öhrling i deras sammanställning av hotade skogsväxter i Ångermanland 1988 och av Brunett och Hultgren vid deras sumpskogsinventering ibland annat Ramsele 1989.

Jan Mascher skriver i Ångermanlands flora 1990 om Tvärmyran som unik i sitt slag med sin ovanligt rika kärlväxtflora.

I den rikstäckande våtmarksinventeringen i början av 1990-talet (Grundström och Uppsäll 1994) kom Tvärmyran i högsta naturvärdesklass (klass I). Området pekades 1994 ut i Naturvårdsverkets nationella säkerställandeplan för våtmarksområden, Myrskyddsplan för Sverige.

Diskussioner med SCA om att bilda naturreservat av Tvärmyran inleddes 2006. Området förvärvades av Naturvårdsverket från SCA hösten 2013 (NV-07608-13). Det ingick i det så kallade ESAB-paketet där staten erbjöd de stora skogsbolagen mark från Sveaskog i utbyte mot områden på bolagsmark som planerades bli naturreservat.

SCA har avsatt norra åsen i reservatsområdet som frivillig avsättning.

Reservatsområdet finns registrerat som ett naturvårdsobjekt (83045) vid länsstyrelsen.

Tvärmyran är föreslagen (2015) att ingå i Natura 2000-nätverket, tack vare sina rikkärr (naturtyp 7230) och förekomster av Natura 2000-arten guckusko.

Tvärmyran är utpekad i Sollefteå kommuns översiktsplan från 1990 som naturvårdsobjekt av högsta skyddsvärde. Översiktsplanen anger också att inom det kalkrika området i västra Ramsele där Tvärmyran är belägen "bör de mest värdefulla myrarna och sumpskogarna skyddas som naturreservat eller naturvårdsområde".

Inför remissbehandlingen har, i enlighet med Sveriges geologiska undersöknings skrivelse från mars 2005 (01-266/2005), information hämtats från digitalt underlagsmaterial från mineralrättsregistret. Därvid har inga motstående intressen eller andra försvårande omständigheter påträffats.

Yttranden har inkommit från Havs- och vattenmyndigheten, SCA Skog, Sollefteå kommun samt Sveriges Geologiska undersökning. Ingenting har något att invända mot reservatsförslaget.

SCA anger i sitt yttrande att förbudet att riva bäverdammar kan undantas i den händelse vägen riskeras att översvämmas. De anger också att dikesigenläggningar följs upp med vattennivåmätningar för att tillse att omgivande markägare inte riskerar att drabbas negativt.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen har tagit hänsyn till de vid remissförfarandet inkomna synpunkterna, genom bearbetning av beslut och skötselplan.

Tvärmyran är en för Ångermanland i det närmaste unik rikkärrslokal med få motsvarigheter i länet och bör skyddas för sina höga biologiska värden.

Naturvärdena i dessa miljöer är oförenliga med konventionella skogsbruksmetoder och annan exploatering. Genom naturreservatsbildning undanröjs exploateringshot och förutsättningarna för bevarande av våtmarkern samt vatten- och skogsmiljöerna, med därtill hörande strukturer, processer och arter, förbättras.

I den händelse en hotad art påträffas eller kunskapsläget ändras för en i dag känd art i reservatet, och det långsiktiga bevarandet av arten inte bedöms tryggt med nuvarande förvaltningsinriktning, skulle det kunna finnas skäl att utfärda en dispens som möjliggör åtgärder nödvändiga för arten. Sådan eventuell dispens bör motiveras av aktuell, välgrundad biologisk kunskap. Vidare bör eventuella åtgärder långsiktigt följas upp och berörda delar dokumenteras före och efter åtgärd. En eventuell dispens förutsätter att särskilda skäl föreligger i enlighet med miljöbalken 7 kap. 7 §, vilket innebär att åtgärderna måste vägas mot de värden som utgjort grund för tillkomsten av detta områdesskydd.

Länsstyrelsen bedömer att området signifikant bidrar till uppfyllandet av miljömålen "Myllrande våtmarker", "Levande skogar" och "Ett rikt växt- och djurliv", samt att ett formellt skydd är i enlighet med länsstyrelsens och Skogsstyrelsens strategi för områdesskydd på skogsmark i länet från december 2005.

Vidare bedömer länsstyrelsen att ett naturreservat i det aktuella området är förenligt med kommunens översiktsplan, det tematiska tillägget för vindkraft och med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kapitlen miljöbalken.

Länsstyrelsen finner vid en vägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken att det för att bevara ovan nämnda naturvärden finns skäl att besluta om att bilda ett naturreservat, samt att förordna om föreskrifter för området och att fastställa en skötselplan. För att uppnå det starka skydd som behövs för områdets naturvärden bör föreskrifterna bland annat omfatta förbud mot såväl exploateringsföretag som skogsbruk i området.

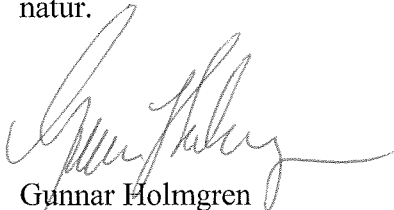
HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill klaga över detta beslut ska skriva till regeringen, men skicka eller lämna skrivelsen till länsstyrelsen, postadress: Länsstyrelsen, Enheten för skyddad natur, 871 86 Härnösand.

Skrivelsen ska ha kommit in inom tre veckor från den dag klaganden fick del av beslutet. I skrivelsen ska anges vilket beslut som överklagas och den ändring som begärs. Skriv namn, adress, telefonnummer och ärendets nummer. Om ytterligare upplysningar önskas, kontakta Kristin Lindström, telefon 0611-34 92 58, kristin.lindstrom@lansstyrelsen.se.

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling, i Post- och Inrikes Tidningar samt i Tidningen Ångermanland. Den dag kungörelsen varit införd i ortstidning anses berörda ha fått del av beslutet.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har även deltagit Therese Flodin, länsjurist, Åsa Björn, planhandläggare, samt Torbjörn Engberg, enhetschef vid Enheten för skyddad natur.

Gunnar Holmgren
landshövding

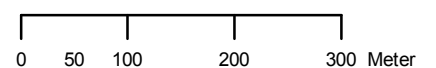
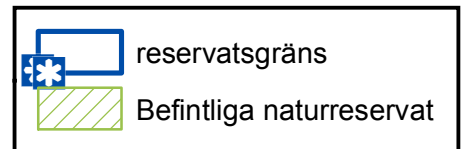
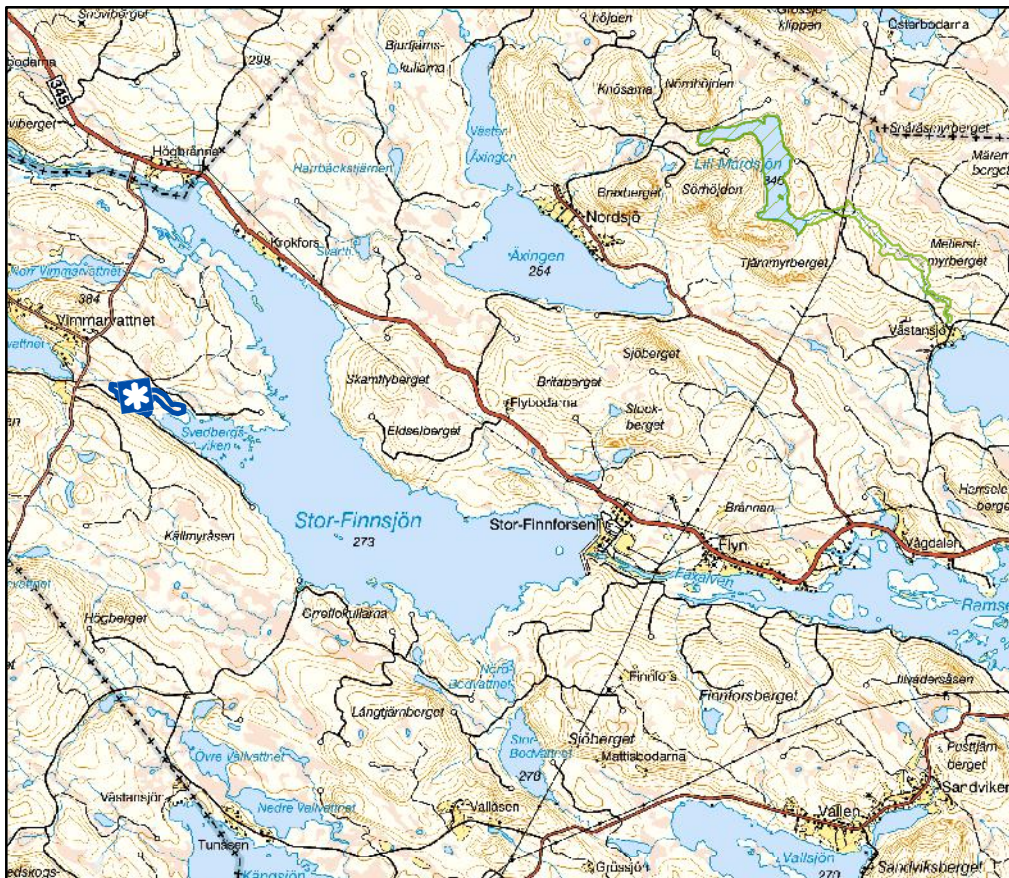
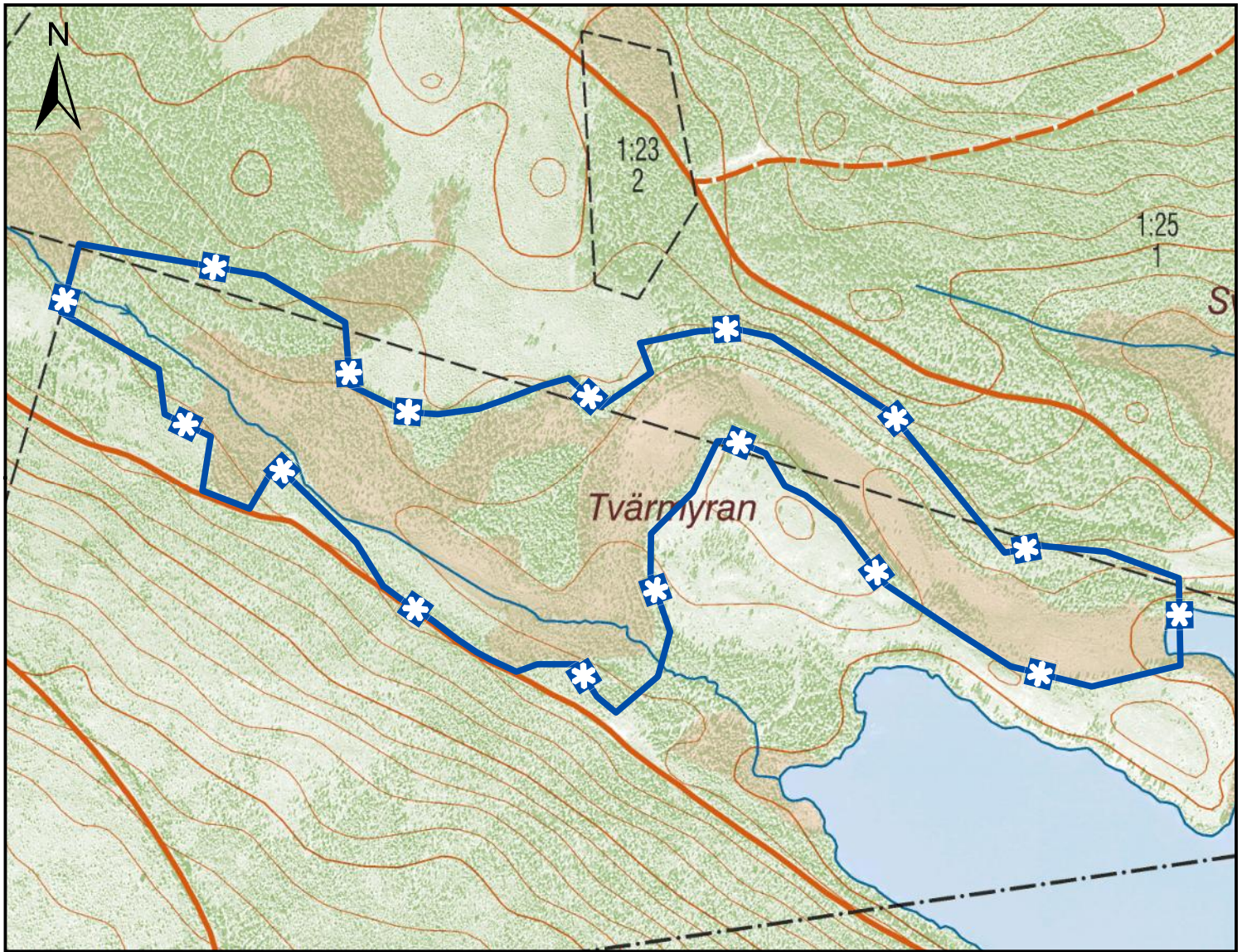

Kristin Lindström
naturvårdshandläggare

Bilagor

- 1 Beslutskarta
- 2 Sändlista
- 3 Skötselplan
- 4 Litteraturförteckning

Tvärmyrans naturreservat

Skötselplan för *Tvärmyrans naturreservat*

Denna skötselplan används lämpligast tillsammans med det beslut som utgör grunden för denna skötselplan. I beslutet återfinns viktig information såsom beslutsmening, syfte, föreskrifter och en sammanfattande beskrivning av området.

Gränser

Reservatet ska märkas ut enligt svensk standard (SIS 03 15 22) genom målning på träd inom reservatet i gränsgatan och uppsättning av stolpar med reservatsbricka i gränsvinklar och där det är naturligt för besökare att korsa reservatsgränsen.

Brand

Om spontan brand uppkommer inom reservatet bör släckning inriktas mot naturliga avgränsningar och mot reservatets ytterkanter om räddningschefen anser att branden härmed slutligen kan bekämpas. All eventuell brandbekämpning skall ske med så skonsamma metoder som möjligt och med största hänsyn till mark, vegetation och vatten.

Servitut och samfälligheter mm

Enligt avtal mellan Naturvårdsverket och SCA (huvudavtal tecknat 2011 (Naturvårdsverkets diariern NV-06241-11), tillägg tecknat 2014 (NV-0220-14)), avseende väghållningskostnader till naturreservat, äger staten rätt att använda vägen från avtaget efter Vimmervattnet till Svedbergsviken, dels för skötsel och tillsyn och dels för att hänvisa besökare till reservatet. SCA ansvarar för att vägen underhålls så att den är framkomlig med personbil under barmarkssäsongen. För detta betalar staten en årlig vägavgift.

Jakt

Staten har upplåtit rätten på all jakt inom naturreservatet till SCA skog AB (Naturvårdsverkets diariern NV-01806-14).

Reservatsföreskrifterna reglerar inte jakten i sig, men reglerar utövandet enligt följande:

Vid uttransport av högvilt får mindre banddriven älgdragare eller liknande användas, varvid risken för markskador och spårbildning ska minimeras (se beslutet § A10).

Nya siktgator får inte röjas (se beslutet § A6).

Ansökan om tillstånd för uppförande av nya jaktorn ska inlämnas till länsstyrelsen (§ A9).

Varken levande eller döda träd i reservatet får nyttjas till ved (§ A6).

Bäverdämmen får ej rivas (§ A11).

Dessutom ska anslag om pågående jakt sättas upp i anslutning till reservatstavlan (se skötselkarta).

Förvaltning och tillsyn

Länsstyrelsen utser en praktiskt ansvarig för tillsyn av information samt efterlevnad av reservatsbestämmelser. Uppdraget regleras i avtal.

Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

Området har indelats i 3 skötselområden som tillsammans omfattar hela reservatsområdet.

Skötselområde 1

Myrar och vatten

Övergripande mål

Att miljöerna har en naturlig hydrologi och att myren till största delen bevaras som en öppen våtmark för att gynna rikkärnsfloran.

Kvalitetsmål:

- de diken som förekommer inom reservatet har ingen negativ inverkan på våtmarkerna och vattenmiljöerna.
- myren har en naturlig hydrologi och är i huvudsak fri från träd och buskar som uppkommit efter hävden upphörde.

Åtgärder

■ Røjning

Träd och buskar som uppkommit på grund av upphörd hävd och dikning på myren i östra delen av reservatet avverkas och avlägsnas för att återskapa en öppnare våtmark och därmed gynna rikkärnsfloran.

Enligt gamla kartuppgifter har även all våtmark längs bäcken nyttjats för slätter. Åtgärden bör dock prioriteras på den redan mer öppna myren i reservatets östra del.

■ Uppföljning av kärlväxtflora

Den rika kärlväxtfloras utbredning inom reservatet är dåligt känd idag. Hela området bör inventeras på kärlväxter inom ramen för basinventering av kärlväxter för att få en bild av vilka arter som förekommer var och hur populationstrenderna ser ut.

■ Igenläggning av diken

Det finns flera sorters diken inom reservatet. De diken som finns inom den fortfarande mer öppna myren i reservatets östra del är de som avses prioriteras för denna åtgärd. Syftet med åtgärden är att återställa hydrologin och minska igenväxningen av våtmarken och därmed främja rikkärnsfloran.

De diken som är belägna inom sumpskogen i västra delen av reservatet är av lägre prioritet att åtgärda då de, bland annat tack vare bäverns närvaro i området, har mindre negativ påverkan på hydrologin. De omges också av äldre skog som hellre bör lämnas för fri utveckling än fällas för att kunna lägga igen dikena med hjälp av grävmaskin.

■ Återupptagen hävd

Hävd i form av slätter på sensommaren/hösten ska kunna återupptas på de gamla slättermarkerna för att gynna rikkärnsfloran. Slåttern ska inte utföras med tätare intervall än två år mellan slåttertillfällena. Höet avlägsnas från myren.

Tvärmyran såväl som all våtmark längs bäcken har tidigare nyttjats för slätter. Åtgärden bör dock prioriteras på den redan mer öppna Tvärmyran i sänkan i reservatets östra del.

Inför en dikesigenläggning bör en GIS-analys med hjälp av bland annat höjddata, nederbördsdata samt avrinningsområdesutbredningar genomföras för att bedöma hur igenläggningen bäst ska genomföras. För exempel på metodik för GIS-analysen, se projektet Life to ad(d)mire som genomfördes i bland annat Västernorrlands län åren 2010-2015. Analysen ska kunna ge svar på huruvida omgivande fastigheter kan riskera att påverkas negativt och i så fall vilka åtgärder som kan vidtas för att så inte ska ske.

Skötselområde 2

Skogsmark

Övergripande mål

Att genom i huvudsak fri utveckling bevara en barrskogsmiljö med naturligt förekommande processer och strukturer, såsom gamla träd och döda stående och liggande träd, som är kännetecknande för ett naturligt fungerande skogsekosystem. Den rika kärlväxtfloran ska också bevaras och, om behov finns, gynnas genom småskaliga skötselåtgärder.

Kvalitetsmål:

- guckusko förekommer inom reservatsområdet

Åtgärder

- Uppföljning av guckusko

För att effektivt följa upp förekomst av Natura 2000-arten guckusko bör hela skötselområdet löpande inventeras inom ramen för basinventering av guckusko (se manual för basinventering av kärlväxter) och därmed få en bild av populationstrender i reservatsområdet.

- Uppföljning av kärlväxtflora

Den rika kärlväxtfloras utbredning inom reservatet är dåligt känd idag. Hela området bör inventeras på kärlväxter inom ramen för basinventering av kärlväxter för att få en bild av vilka arter som förekommer var och hur populationstrenderna ser ut.

■ Ringbarkning/fällning av träd

Skulle florán, liksom guckuskopopulationen gjort i vissa andra reservat, bedömas minska på grund av ljuskonkurrens ska småskalig utglesning/luckhuggning av trädskiktet övervägas. Motsvarande erfarenheter finns från det guckuskorika Jämtlands län (muntlig kommentar från Per-Olov Nystrand, länsstyrelsen i Jämtlands län).

Detta kan ske genom att enstaka träd eller mindre trädgrupper ringbarkas och/eller fälls för att på sikt skapa en luckigare och ljusare beståndsstruktur. Viktigt är dock att luckorna blir så små att ljusinsläppet och markstörningen ej blir så stor att de kalkgynnade kärlväxterna, exempelvis guckuskon, missgynnas och utkonkurreras istället för att gynnas av åtgärden. Den döda ved som bildas lämnas i reservatet.

I dagsläget är det inte aktuellt med några åtgärder förutom uppföljning.

Skötselområde 3

Information och tillgänglighet

Skötselområdet omfattar hela reservatet.

Övergripande mål

Att låta området vara tillgängligt för allmänheten, samt att besökare ska få relevant information om området.

Åtgärder

■ Information på hemsida

En beskrivning av området läggs ut på länsstyrelsens hemsida.

■ Informationstavla

Informationstavlorna placeras vid reservatets södra kant intill skogsbilvägen samt i reservatets östra hörn, se skötselkartan.

Sammanfattning och prioritering av åtgärder

Prio	Åtgärd	Skötsel- omr	Start	Intervall	Finansiering
1	Röjning	1	2016	engångsåtgärd	reservatsanslag
1	Information på hemsida	3	2016	engångsåtgärd	reservatsanslag
1	Informationstavla	3	2016	engångsåtgärd	reservatsanslag
1	Uppföljning av guckusko	2	2016	var femte år	reservatsanslag
1	Uppföljning av kärlväxtflora	2	2016	var femte år	reservatsanslag
1	Uppföljning av kärlväxtflora	1	2016	var femte år	reservatsanslag
2	Igenläggning av diken	1	2018	engångsåtgärd	reservatsanslag
3	Återupptagen hävd	1	2018	återkommande	reservatsanslag
3	Ringbarkning/fällning av träd	2	2018	vid behov	reservatsanslag

Uppföljning

Uppföljning av reservatets syfte och gynnsam bevarandestatus för miljöer och arter är en prioriterad uppgift för reservatsförvaltningen, förutom de åtgärder som anges ovan.

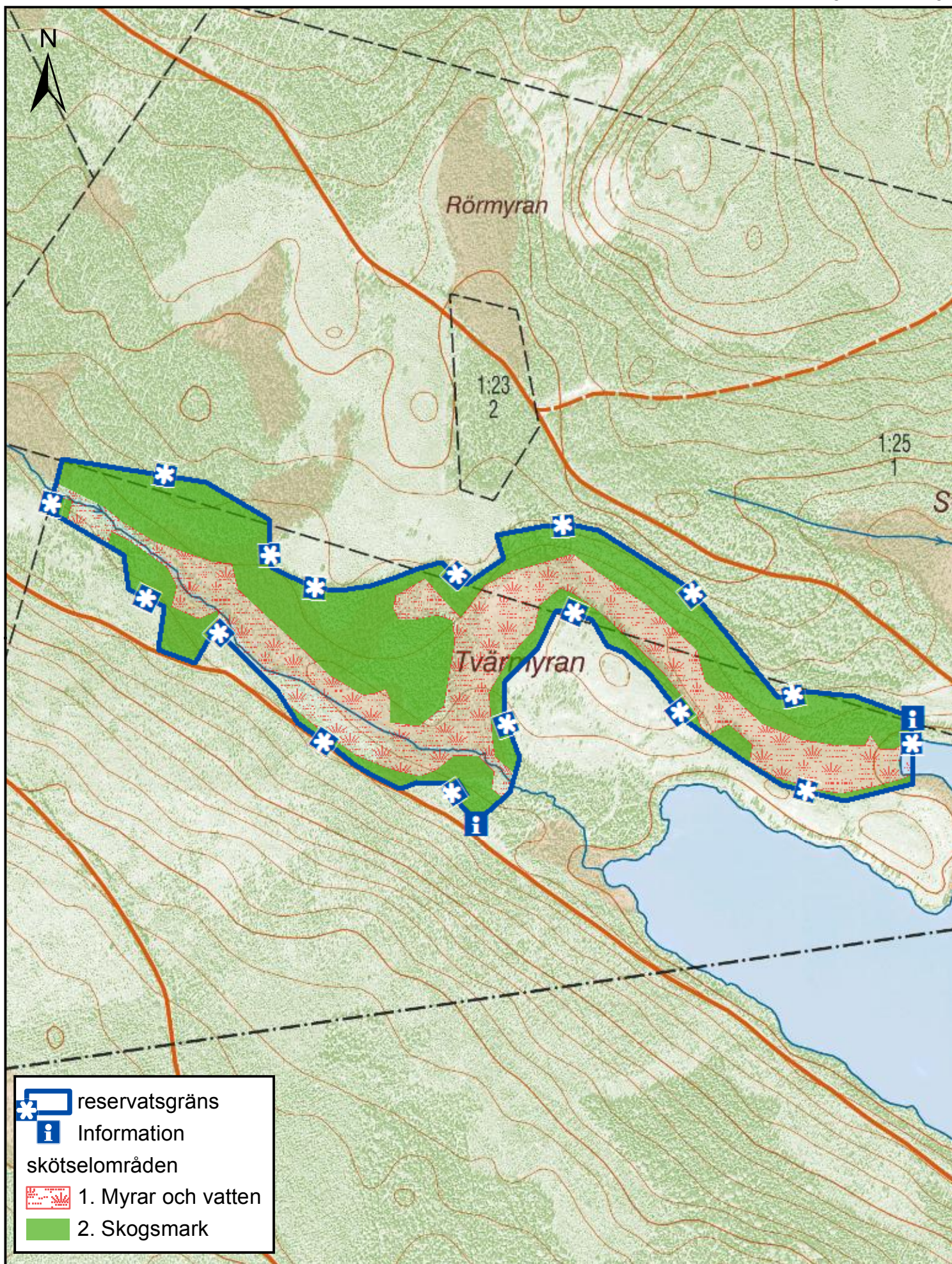
Det är av särskild vikt att kärlväxtfloras respons på de föreslagna åtgärderna följs upp. För att följa upp dikesigenläggningarna kan förändringar i grundvattennivåerna följas med hjälp av grundvattenrör.

Sammanfattning av uppföljning

Skötsel- omr	Kvalitetsmål	Intervall
1	myren har en naturlig hydrologi och är i huvudsak fri från träd och buskar som uppkommit efter hävden upphörde.	
1	de diken som förekommer inom reservatet har ingen negativ inverkan på våtmarkerna och vattenmiljöerna.	
2	guckusko förekommer inom reservatsområdet	

Tvärmyrans naturreservat

Skötselkarta
Dnr: 511-2114-15

- reservatsgräns
- Information
- skötselområden
- 1. Myrar och vatten
- 2. Skogsmark

Bilagan omfattar referenser till beslut och skötselplan för Tvärmyrans naturreservat.

- Berg, I. & Öhrling, H. 1988. Hotade skogsväxter i Ångermanland. Länsstyrelsen Västernorrlands län. Rapport 1988:1.
- Brunett, J. & Hultgren, K. 1989. Sumpskogsinventering i Ramsele, Edsele och Helgums socknar. Länsstyrelsen Västernorrlands län. Opublicerad.
- Grundström, S. & Uppsäll, S. 1994. Skyddsvärda våtmarker i Västernorrlands län. Länsstyrelsen Västernorrlands län. Rapport 1994:2
- Lindström, B M & Simonsson, P. 1977. Västra Ramsele-en naturinventering i Sollefteå kommun. Länsstyrelsen Västernorrlands län. Rapport 1977:15.
- Mascher, J.W. 1990. Ångermanlands flora.
- Naturvårdsverket. 1994. Myrskyddsplan för Sverige. Naturvårdsverket
- Naturvårdsverket. 2007. Myrskyddsplan för Sverige. Delrapport – objekt i Norrland. Naturvårdsverket. Rapport 5669
- Åström, K. 1986. Vägen ut i Ramseles natur. Ådalenkommittén